

Surt el divendres

LA TRALLA

Canuda, 15, pral

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en matèries relligioses, polítiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

20 de Maig

Gnom.—Y are que no hagi de fer correr la palmeta

FORA AUTÓCRATES!

La feyna d'en Lerroux mereix tot el nostre despreci y 'ns fa riure.

L'home que no ha pogut desmentir les nostres acusacions, l'home qu'ha restat mut al reto del company Llorens, després d'insultar als catalanistes (1), l'home que ha tingut de véure publicat a LA TRALLA (2) un edicte del jutge de Albacete ordenant la seva captura com a estafa; l'home que no ha pogut contestar als socialistes de Bilbao quan li han tirat en cara la desparició de les quantitats recaudades pera els obrers vaguistes, no mereix que 's fassi cas de les seves balandronades de pinxo despitat y de maton de luxe qui 's fa guardar les espatlles per mitja dotzena de pinxos pobres.

Un home qui 's diu republicà en deshonra de la República, un home que a derrera hora se diu autonomista per vergonya de la Autonomia, un home, en fi, que 's diu democrata y gasta camises a 30 pessetes y viu en torre als Josepets, no mereix la companyia honrada dels catalans, no mereix que la terra productiva de la nostra Barcelona fassi honor a les plantes dels seus peus, bones pera passejar y... pera correr.

Un home que, com ell, no pot desmentir l'afirmació de que es pagat pel govern de la monarquia, no es digne ni del aire que respira en terra catalana. Cal isolarlo, cal apartarsen ab fástich, es un exòtich que

desentona de l'ambient que 'l volta; no es feta la terra catalana pera guardar femers infectes!

Miréulo; ens aménassa y ens provoca, ell, el qui, després d'haver dit que derrera de la bandera catalana sols hi havien dones y cobarts, omplia de satisfaccions als companys Manen y Llamós quan varen anar a trobarlo pera ferli entendre que cada català es un home quan se tracta de defensar la nostra bandera.

Mereix de spreci y fa riure.

Per tot lo que hem dit y per molt més que guardem y que dirém quan sia hora, mereix tot el nostre despreci; y fa riure, perque es irrissoria l'acutut d'un pallasso que ha caygut de... cap a terra.

Avans el podiem combatre seriosament puig ab l'ajuda dels caps del republicanisme català havia arribat a endursen la opinió d'una gran part del nostre poble que 'l seguia de bona fé creyent en la seva sinceritat.

Avuy hem de riure. Els espeternechs de l'impotent surten en *El Progreso* en forma d'articles. Les seves cabrioles de despitat y les seves tombarelles de cá cego, nos fan pessigolles al ventre y 'ns fan esclatar a grans riallades.

El vell repertori de *viboras separatistas* y de *culebras antiespañolas* torna a relluhir. D'una hora lluny se veu que en Lerroux escrivint aixó no fa més que complir ab el seu dever de dependent de la monarquia.

Fa riure perque els catalans ja no se 'l creuen. Podrà ferse tot lo més un partit miniatura ab quatre castellans que 's refihin

de sa influencia pera entrar al cos de la policia, y fer servir les seves experiencies electorals pera ajudar la solidaritat monarquica que preconisa en Sagnier.

Digueume si aixó no fa riure.

Ell, l'emperador, l'home del "vuy aixó perque jo ho mano", ha descendit a la categoria del "faig aixó perque m'ho manen".

No tingueu por, republicans catalans. Ab aquest home no féyau més que 'l joch de la monarquia.

Els directors del vostre moviment han obrat com a bons republicans llensant del llur costat al monarquich disfressat.

No os fassi por la companyia dels catalanistes. El nostre esperit ample, les nostres conviccions radicals, el nostre amor a la democracia y al dret dels homes, nos farán coincidir en molts punts y en aquets treballarém a l'hora y plegats pera fer ben aviat de Catalunya un poble ahont hi regni la llibertat, un poble més avensat que totes les repúbliques, en les que encare subsisteix la pena de mort y 'l servey per forsa.

En lo que no 'ns avinguem, sabrem respectarnos y donarem mostres de cultura y aixis serem forts pera treballar pera lo que tots volém, pera l'ensorrament dels autocrates y pera 'l triomf de la llibertat.

GNOM

¡Despreciemlos!

Jo no sé'l teje-menge,
y perdonin la paraula,
que ab els anti-solidaris
aquí a Barcelona s'arma.

¿No som tots, no es tot el poble que ab la festa solidaria va afirmar a Catalunya la defensa de la patria?

¿no va ser el crit unánim d'una gegantina massa ben conscient y ben disposta per el fi que l'ajuntava?

¿No es tothom el que s'estima, no es tothom el que treualla, el que pensa una miqueta,

el que té conciencia clara de la llibertat dels pobles y la dignitat humana,

que forma 'l bloch meritissim ¿Donchs per qué ha de discutirse tot aquest piló de farda de politiquets d'ofici

que per Barcelona campa, a la sombra d'infelissos y de gent assalariada?

¿no's hi coneixem l'aciento, no sabem la democracia, y la llibertat d'idees,

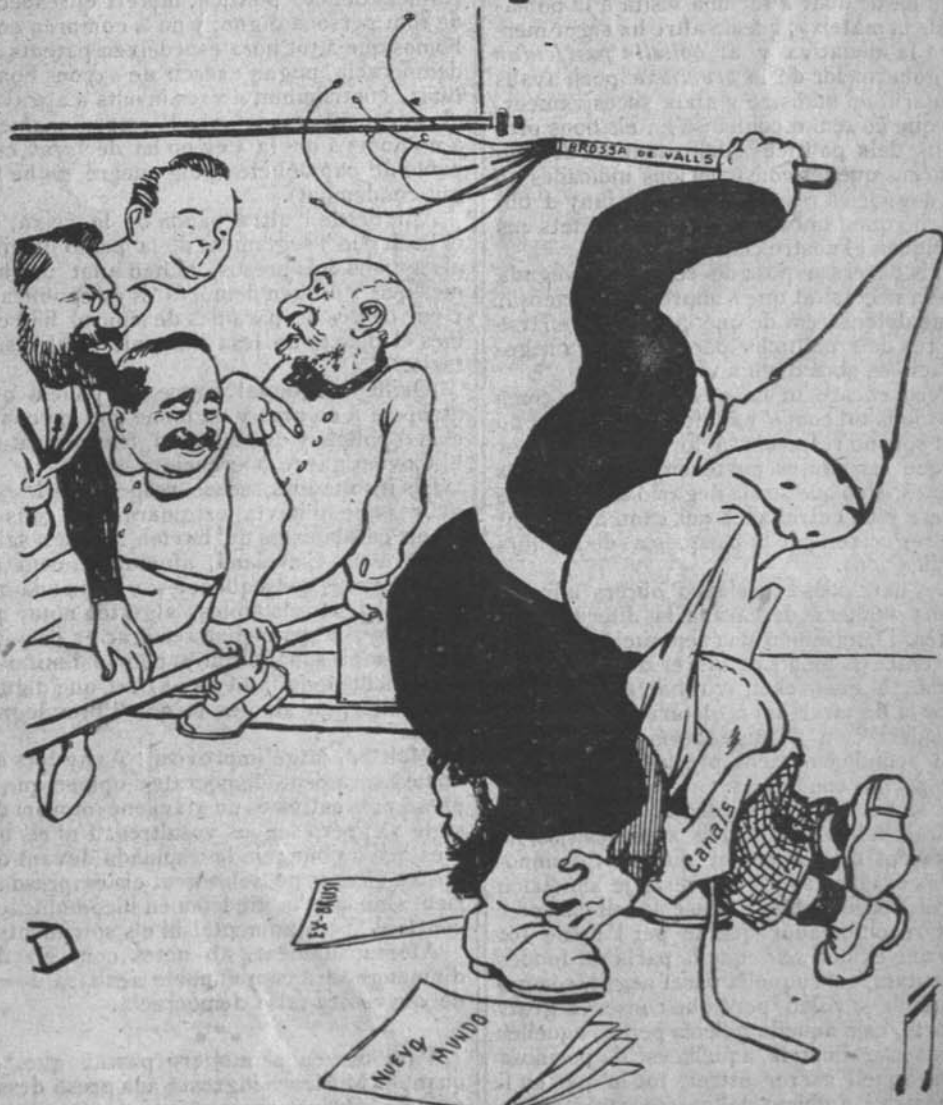
y la bona tolerancia que practiquen casi sempre que de rahonar se tracta?

¿Donchs per qué ni discutirlos, pera qué plantalshi cara en la feyna tan sencera de la causa catalana,

si no polen ni citarnos una sola prova clara que demostri y justifiqui el per qué de la campanya?

per aixó es que tiren cosses, per aixó viuen de rabia. Arguments no poden durne, llógica ni fabricantla,

20 d'Agost

... perque 's convertirá en unes deixuplines

(1) LA TRALLA, núm. 101.
(2) Número 110.

de civisme ni'l coneixen
y'ls hi sobra petulància,
y sent així no'ls hi queda
cap altre mèdi, ni manya
que discutir pertorbanos
ab quatre crits y menasses.
Els hi convé despotisme,
es menester la bullanga
per mantindre així la breva
que fuma la gent que mana.
¿Y á tot aixó s' hi contesta
y fins algú s' hi encaparra?
Creym que no val la pena,
opiném que tot es palla,
qu' es inútil la saliva
y la tinta que s' hi gasta.
Al nivell qu' aixó 'ns voldria
dur, als que lluytém ab l'arma
del progrés y la justicia,
no 'ns hi portará, malhajan
els insults y les calumnies
y la befa y les infamies.
Som conscients y tots som homes
que tenim la fé arrelada,
cada hù, en els seus principis,
de l' autonomia sana,
y obra l' individualisme
deslligat de la mordassa
de quefes indiscutibles
y redemptors de percala,
que á voluntat la colocan
y la treuen á la massa.
¡Catalans, no 'ns preocupin
que no té tanta importància,
el microscòpic insecte
per la tinta que s' hi gasta!

PEP DE LA TRALLA

Qüestions Socials

Les cases pera obrers

Aquest assumpte es un altre d'aquells que posen de manifest el desballestament de la qüestió social en aquest país.

Se dona el cas de que mentres á Catalunya, que es ahont totes aquestes coses deuen tenir més aplicació y més propagació de la Península, les barriades d' obrers sols se construeixen en cassos molt precisos, á fora d' ella s' en inauguren y se n' hi construeixen de noves cada dia.

La explicació del fet la tindrem en el motiu que sempre hem de senyalar com á causant de totes les desgracies: la política espanyola. Si vos fixeu per quins mòbils s' han construït totes aquestes barriades pera obrers que diariament s' inauguren á fora de Catalunya en mitj de les més grosses festes y les més regies solemnitats, veureu que un cop son pagades pel candidat á les vinentes eleccions; que un altre son fetes per un donatiu del monarca que al cap de poch ha de anar á fer una visita á la població de la mateixa; que un altre ha sigut mercès á la iniciativa y al *bolsillo particular* del governador de la provincia poch avans d' anarhi un ministre y així sucesivament. Els que no tenim confiança en els bons propòsits dels polítics, disfrutém del dret de creurens que les construccions indicades no son degudes á res més que á l' afany d' obtenir lo que tambe esmentem y els fets ens ratifiquen el nostre criteri.

Pels obrers se posa de relleu una vegada més la necessitat que sempre hem defensat y que defensarem de que no ha de refiar-se per res dels polítics perque la seva regeneració es obra d' ell mateix.

Pero encare hi ha més. Aquestes construccions tal com s' han fet á Espanya, no tant sols no responen á lo que deuen ser perque les causes no tenen relació ab els afectes, sino que son la negació del dret dels obrers y un entrabanch pel camí ascendent que segueixen per la conquesta de les llurs vindicacions.

Les barriades especials d' obrers afirmen d' una manera descarada la diferencia de castes. Determinen una separació sensura-ble entre 'ls medis de viure del obrer y de l' amo. Y fins venen á rebairar escarosa-ment la dignitat del proletari fent que s' el consideri com á mercaderia vulgar per quin acondicionament precisen magatzems d' especials condicions.

Y si aixó podem esmentar per lo que 's refereix á la oposició dels seus desitjos, no deixarem de reconeixer que l' fet d' imposarlos el viure sobre un prestatje simétrich y fret, sense ambient, sense aquell caràcter tant reconfortador que te per l' home tot alló que es ben seu, que li parla de fondes intimitats, com aquella paret negra, rónega y humida si voleu, pero que conserva grats records, com aquella galeria petita, aquelles flors sense simetria, aquella escala perillosa y fins aquell carrer estret, tot lo que en fi demostra l' ambient del nostre caràcter, no deixem de reconeixer que aixó significa una

forta negació als seus drets d' home y de ciutadà.

No 'ns proposém ab lo dit sostenir el criteri de que 'ls obrers hagin de viure en els actuals pudrimaners de carn humana, pero sí desitjariem que aquestes barriades fossin la expressió de la varietat, deixant que cada obrer se la construhís al seu gust y sols cuidant la comunitat de que les regles de la higiene li portessin la salut que donen la vida y la alegría.

El dret á la vida consisteix en fruir dels seus goigs, y 'ls obrers hi tenen tambe com á homes y com á ciutadans el seu dret corresponent que no es pas menys que 'ls dels burgesos habitants en richs palaus.

VALENTÍ VENTURA

Contra Catalunya

L' ona de protesta que s' ha aixecat á la comarca urgellenca per la criminal profanació de que han sigut objecte els sepulcres dels antichs senyors d' aquell comtat, s' extenent ab més ardidesa cada dia y l' indignació creix considerablement en aquella en-contrada que de cap manera vol tolerar una infamia com la que 's vol cometre.

Tots els catalans de la mateixa manera que defensarem á la ciutat de Figueres en la qüestió dels presiris, es precis qu' ens disposém are á ajuntar les nostres forces per salvar les engrunes glorioses del nostre passat de llibertat ja que ab elles hi ha tot el viu recort de les dates que tant anyorém y que aquestes vergassades fant que sien més esperades per tots nosaltres.

Avant donchs y disposem nos á no permetre de cap manera que la profanació dels nostres tresors arqueològichs sia portat á terma en menyspreu de la dignitat y el bon nom de Catalunya.

En Franz Arthur Cleveland

II

Ja coneixen nostres llegidors l' abandono en que en Lerroux ha deixat á n' en Cleveland, pero avuy podem afegirhi un nou títol de gloria: en Cleveland ha sigut insultat en la presó, pels mateixos seguidors del qui l' ha abandonat.

Una vintena de lerrouxistes, els quals coneixem perfectament, puig tenen el seu cau en una taberna del carrer de Tallers, se dirigiren en col·lectivitat el diumenge passat á la presó model á l' hora de la comunicació, cometen la infamia incalificable d' insultar á un prés, á un home que no pot defensar-se, y que encare que fos el més criminal del mon te 'l dret de ser respectat.

L' home privat de llibertat, y més per un calificat delictu polítich, mereix el respecte de tota persona digna; y no 's comprén com homes que á tot hora espedeixen patents de democràcia, puguin exercir de sayons honoraris, contribuint ab sos insults á agravar el sofriment causat per l' empresonament á un home á qui la llei no ha declarat culpable de cap delictu (puig encare no ha sigut condemnat).

Allí, desde l' altra banda de la reixa, en el lloch que 'l reglament de la presó destina als amichs dels presos, hi han anat uns homes que 's diuen demòcrates y republicans y per contes de paraules de consol han comés el delictu de lesa humanitat, al insultar-lo....

¡Quina vergonya! Entre un policia que atropella á un prés y un home que no cobra com á policia y que l' insulta, francament no hi trovem gayre diferencia.

Els insultadors, sense respectar á les senyores que hi havia, originaren una colisió ab els catalanistes qu' havien acudit á saludar á n' en Cleveland; afortunadament no tingué greus conseqüències; y quan una mica apaibagats els ànims, algú feu notar qu' aquelles escenes podien resultar en perjudici del empresonament á qui 's podria limitar la comunicació, no faltá un exaltat que digués que millor, qu' aixó es lo que 'l prés se mereixia.

¡Molt bé, jutge improvisat! Avuy tots els homes verament demòcrates opinen que la presó preventiva es un atavisme impropri del sigle xx; pero segons vosaltres, á n' els homes que no blinquin la espinada devant del vostre César, no solament els empresonarien, sino que 'ls tindrien en comunicació continua, pera augmentarhi els sofriments.

Afortunadament, ab actes com els del diumenge será com el poble acabarà de conèixer vostra falsa democràcia.

Vam dir en el número passat que, en quant en Moriones ingressá á la presó desseguida s' obriren suscripcions en favor dels presos polítichs; y que mentres en Cleve-

land havia sigut l' amich empresonat no s' en havien enrecordat d' ell pera res.

Pero en aquestes suscripcions han passat coses extraordinaries, que no podem deixar de comunicar á nostres llegidors.

En primer lloch en el mitin celebrat al Comtal per els elements lerrouxistes se va colocar una safata á la entrada, pera que'ls concurrents hi deixessin donatius en favor d' en Cleveland y d' en Moriones, fentho constar així diferents oradors.

Lo recaudat ascendí á 192 pessetes, (2 en resultaren falses) de modo que 'n corresponien 95 á cada prés; pero la comissió no ho va entendre així, y ne va entregar 100 á n' en Moriones y 90 á n' en Cleveland.

Ademés una senyora va tirar á la safata una agulla d' or ab perles pera que fos subastada y son producte fos afegit á lo recaudat; pero la comissió, contrariant el propòsit manifestat per la donant, decidí regalarla al senyor Moriones.

Ab motiu d' una conferencia qu' un germà d' en Cleveland doná en un Centre lliurepensador del Poble Sech, s' obrí una suscripció que produhí 10 pessetes; dita cantitat fou entregada á n' en Lerroux, pero aquest encapçalá ab ella una suscripció exclusivament pera en Moriones, y les 10 pessetes que segons la voluntat dels donants havien de repartirse entre en Cleveland y en Moriones, foren entregades totalment al darrer.

Finalment durant la presó d' en Moriones s' obrí una suscripció setmanal á favor d' aquest exclusivament, y á la qu' en Lerroux hi contribuí ab la gran quota de... ¡UNA PESSETA CADA SETMANA! y quan sortí en llibertat se va acabar la suscripció, sense enrecordarsen pera res d' en Cleveland.

Resulta que no solament s' ha abandonat á n' en Cleveland, sino que s' han entregat á n' en Moriones cantitats que segons la voluntat dels donants corresponien á n' en Cleveland.

En cambi hem de fer constar qu' á La Publicidad tambe s' obrí una suscripció, á benefici dels dos presos, pero, com qu' allí ja no hi impera en Lerroux no hi passá cap irregularitat, y les cantitats foren repartides per igual entre els dos presos.

Y are el poble que judiqui.

MARRI

A la Senyora Mercé Vilar de Gay

Per aclarí la foscor de la trista presó meva m' heu portat un pom de flors de colors vius y alegres.

Noble senyora; Mercés, car aquí, entre les reixes, ab les flors ha penetrat un desitj de Primavera.

LL. MANAU Y AVELLANET

Presó-Nova 12 Agost 1906

Campanya contra la premsa criminalista

¡Per mor de Déu, Senyors! ¡Mirin que no hi cab tanta cosa á LA TRALLA! En divuyt dies m' han arribat articles (?) de sucesos per valor de... QUATRE KILOS DE PAPER!! Hi ha 246 articles, 87 versos y 21 dibuixos...! Acabaré per... anar retratat als sucesos perqué 'm farán tornar boig!

Menos mal qu' aixó sempre es una honra pera la familia. Y es el desitj de tots els llegidors d' aquells paperots: tenir, com deya el meu mestre de Filosofia, una immortalitat de paper, sortir de *cuerpo entero* ó de *cuerpo presente* (que deya una senyora de la aristocràcia) en un periodich de *circunvalación*!

Es extrems diu que 's toquen. Deu ser per aixó que rebém cartes de castellans alabant LA TRALLA, qu' es tot lo que's pot dir, la penetració pacífica.

Y es que aqueixa gent de los sucesos no 's paren en barres. Vegin com les gasten: El senyor Manel Dolader Millanes ens escriu:

Muy Sr. mto: desearta de su benevolencia insertara en el periódico que V. tan dignamente dirige, la protesta que, en nombre de su familia y en el propio, hace este su servidor contra el nefasto periódico los sucesos, pues en su perpetuo afán de informar bien ó mal (aunque casi siempre lo hace mal) ha cometido la barbaridad de poner en su último número, refiriéndose á la catástrofe del vapor "Syrio", un retrato de CARLOTA MILLANES QUE SE HALLA ACTUALMENTE EN COSTA RICA, tomado de Dios sabe dónde EN VEZ DEL DE DOLORES

MILLANES, fundándose en que, siendo hermanas, se han de parecer, siendo así que es todo lo contrario.

Encare un' altra d' un que tambe escriu en castellá. Part de sa lletra diu:

...Figúrase, señor director, que entre la por desgracia, numerosa clientela de los sucesos, la gran mayoría con gran trabajo sabe deletear y todo lo que está consignado en el periódico es cosa de fe. Estos individuos fanatizados con estos relatos y mamarrachos todo mentira, embrutecidos con estas emociones funestas, encuentran sosa LA TRALLA y no la leen...

El senyor Manel Solé ens envia tambe uns concells que publicarem la senmana entrant.

Varis catalanistes, de Castelló d' Empuries, després de felicitar-nos, ens diuen que el protagonista del recent crim de Llinds era un llegidor assidu de los sucesos. Ademés, ens encoratgen á seguir fins fer desapareixe eixos periódichs. Ab la ajuda de tots, si.

Els amichs de Llansá ens expliquen que compren senmanalment tot el paquet de los sucesos y 'n fan aute de fé dessota del arbre de la Llibertat qu' adorna aquella plassa. Pro, heus aquí que un vehí del poble, ple de santa indignación va comensar á comprar y repartir gratuïtament exemplars d' aquell mirall de crims, ab tot y ser persona de posició, si bé no adquirida per ell mateix sino llegada per sos passats als qui Llansá havia estimat molt y dels qui guarda bona memoria. El tal senyor sempre diu que pera conseguir un fi no s' ha de reparar en els medis. Ab aixó's compaginen sa conducta de repartidor de sucesos y 'ls sagnants episodis de la seva vida...

Els amichs de Llansá han conseguit ja que no hi entrin els sucesos no ilustrados, ó sigui el liberal y, en cambi, hi vagin 15 n.ºs de El Poble Catalá.

¡Mercés, companys!

L' Agustí Gras ens diu que venint en el tren, un senyor va comprar los sucesos. En Gras va lograr que 'l comprador se convencés del mal que feya deixant á sos fills passar els ulls per aquella asquerositat. Tant convenus quedá que, *motu proprio*, encengué un misto y cremá 'l paperot.

D' altres cassos semblants tenim noticia y aixó ens fa aconsellar als que vulguin cremar qu' esperin á aprofitar el misto, perque sino la Arrendataria de cerilles estaria contenta y á fé que no convé pas engreixarla.

SI ENCORE HI HA ALGÚ QUE LLEGEIX LA TRALLA Y LOS SUCEOS LI PREGUEM QUE DEIXI DE COMPRAR NOSTRE PERIÓDICH.

La derrera estupidesa

Desde Igualada ens escriu Un llegidor de La Tralla, explicantnos el fet de que l' altre dia al obrir el nostre periódich trobá entre les dues planes un paperet vert impres, que 'ns envia ab la capsalera de los sucesos ilustrados de Barcelona y ab la següent inscripció:

Compre usted el nuevo periódico que se publica con dicho título, de ocho páginas, con texto y grabados, con artículos literarios, históricos, noticias, conocimientos útiles, etc., periódico que todo el mundo puede leer, pues rehuye tratar de religión y política. Su tamaño es grande y el precio sólo es de 10 céntimos.

El nostre comunicant insinua la idea de que aquest paperet fou posat en el lloch en que'l trobá per algun interessat en la venda d' aquell setmanari criminalista.

Els comentaris que'ns ha suggerit l' anunci copiat podrien ser molt substanciosos. Nosaltres ignoravem la existencia de tals reclams, y declarém que ab tot y tenir un concepte molt depressiu dels senyors que confeccionen aquelles gazetes, no haviem sospitat encare que la seva estupidesa fos tan grossa. Aixó de que's pot llegir perque no parla de política ni religió, demana tot un volum pera contestarho. Pero recordarem no més alló de El cor del poble, de que en una societat ahont no's pugui parlar de res de lo indicat sols se parla de bestieses. Ab la única diferencia de que dits sucesos parla de quelcom pitjor que de bestieses. Parla de crims y de suicidis quina plaga al extendres sobre la societat sols podrà ser curada posant totes les nostres energies en l' acció política, per fer que l' estat no permeti la publicació dels paperots atentatoris á la salut dels ciutadans.

En Joseph Bordes More, de Sant Feliu de Guíxols, ens explica 'l cas de que un venedor, al acostarse á un grupo y oferir los sucesos, essent rebutjat, s' allunyá dihent: ¡tambe sou catalanistes vosaltres?

Aixó té la importancia de que tothom

coneixerà que del Nacionalisme n'ha sortit la campanya anti-criminal.

De La Garriga

Una noya's va suïcidar; totseguit se presentà a la família un individu demanant el retrat de la ex llegidora de *los sucesos*; la família hi va caure, y... vetaquí 'l retrat de la suïcida en el criminalisador paper.

¡Quantes noyes no pot fer suïcidar aquell retrat!

El Poble Català.

També se'n segueix ocupant. L'altre dia, En Pous y Pagés en un *Tot passant* aconsellava la extensió de la campanya al teatre y a la novel·la. Magnífic. Mes no deixem la tasca ordinària que es la de verda-dera importància; siguemhi tots y logrem treure de casa eixa corrupció.

Llibertat.

El periòdic que pròximament farà aparèixer la entitat nacionalista de Mataró "L'Avenir", sabem que'ns ajudarà en nostra campanya.

Pam a pam

Are ja's venen a Barcelona QUATRE MIL números menys de *los sucesos* cada setmana. Un pas més y s'acabaran del tot.

COLOMÍ

Els terratrèmols

Les desgràcies de tots els païssos del món commouhen nostres cors.

L'hecatombe de Xile ens ha omplert de dolor.

Nosaltres egoïstes; nosaltres exclusivistes; nosaltres que sols volèm lo nostre, plorem com els que més els infortunis de la Humanitat.

Amichs entranyables de la Llibertat, aixis com malehims a tots els opressors dels pobles, reneguem fins de la Naturalesa quan s'imposa de manera brutal, com ho ha fet are al Pacífic.

"El Motin" y la Escola Moderna

Acceptant, si's vol, com a bo qu'en Matheu Morral va ser realment l'autor del atentat del carrer Major, y admetent com article de fé que'l mort a Torrejon se suïcidà y que era en Matheu Morral y, per tant, l'autor autèntic del regicidi frustrat, queden en aquesta embullada troca molts caps a desenredar.

Vejám com, sense que m'emboliquin a mi jutjes y ministrils, ne trobem algun cap: de la troca reb?

De que poch després d'haver esclatat la bomba en el carrer Major se presentà a n' Nakens un fulano dihentli: *jo acabo de fer... aixó*, no es racional duptarne: ho sabem pel mateix Nakens, aixis com es conegut lo que aquest y'l misteriós fulano varen fer fins a las tantes d'aquella vesprada.

Mes, segons conten, al cap de dos dies se va suïcidar un home a Torrejon, després de haver mort a un guarda termes. A ne'l suïcida no se li va trobar paper, documents, xifra, marca ni senya de cap mena que pogués determinar la identificació del cadavre. Transportat a Madrid, lo primer que resultà fou ser en Matheu Morral, y després qu'en Matheu Morral havia sigut l'autor del atentat.

Està be; però ¿en Nakens ha reconegut en el mort de Torrejon al fulano misteriós que se li va presentar la vesprada del 31 de Maig, dihentli: "Acabo de tirar una bomba al rey"? Y al parlar d'aquesta diligència de reconeixement per part d'en Nakens, dit queda que per extensió m' refereixo a ne'ls qu'en Nakens va presentar el misteriós fulano.

Vetaquí un dels caps embullats.

Aném a un altre.

En Ferrer, el de la Escola Moderna, estava en relacions ab en Mateu Morral escriptor, traductor consumat; no ab en Mateu Morral regicida frustrat, perquè quan se va esbrinar qu'en Morral era terrorista debutant, havia ja mort, segons conten, y no es de creure que boy mort el terrorista estés ab tractes ab en Ferrer.

No obstant, ses relacions d'avans foren el fil pel que la nostra gelosa policia va trobar el capdell de la complicitat d'en Ferrer ab el presumpte y mort regicida frustrat.

Ara be; si en Ferrer hi estava embescat, ¿com no se li va acudir avans que tot posar els dineros a salvo j' que, segons sembla, es lo que més interés ha despertat?

Sigui com vulgui, no es aquest, sino'l de la Escola Moderna, el cap a que per are'ns referim.

Pres en Ferrer, va seguir funcionant la

Escola fins que... por no reunir el local las debidas condiciones higienicas, fou ordenada sa clausura, y tancada segueix.

Aixó no es serio, ni correcte, ni procent, y en sa imaginació refermi el lector els calificatius fins abont li plagui, perquè es un atropell dels drets, comés per medi de una *martingala* burocrática. La Escola Moderna ha funcionat per espay de nou ó deu anys sense que, malgrat les diferents visites d'inspecció girades, s'haguessin trobat en el local deficiències—perquè no les tenia—que poguessin determinar sa clausura.

Fundada ó infundadament, es detingut en Ferrer; s'aporten per la policia indicis més ó menys racionals de complicitat, que despertem en el jutje sospites més ó menys fortes de culpabilitat, y la presó s'allarga, y l'Escola moderna segueix tancada; finalitat que, extrajudicialment, es lo que's persegueix.

Quan se va desembullar el cap de la competència, es a dir, quan el Tribunal Suprém decidí l'coneixement de la causa en favor de la jurisdicció ordinària, m'va estranyar la cosa y, de moment, no'm vaig donar compte del per què s'havia fet el miracle. Es clar qu'eren de pes y molt dignes de tenirse en compte les rahons aduhides pels que sostenien que a n'els Tribunals civils competia el coneixement de la causa. Entre 'ls millor fonamentats, convinents y lluminosos, recordo un escrit de mon ben volgut amic don Amadeu Hurtado. La síntesis, era que essent el delictu de regicidi, y competint aquest a la jurisdicció ordinària, no devia l'ram de guerra coneixer del fet, perquè accidentalment en la comissió del delictu hi haguessin resultat víctimes qu'eren militars.

No obstant, jo recordava que quan la bomba del carrer de Cambis, dirigida, si's vol, contra una manifestació del culte catòlic, aixó sí, prò de cap manera contra *forsa armada*, es va decidir la competència de jurisdicció en favor del ram de guerra, perquè entre 'ls ferits ho fou un tambor, en el dit gros del peu.

Per aquest precedent, y diferents altres que se'n podrien citar, vaig quedarme fent-me creus quan vegí fallat el plet a favor dels Tribunals civils. Més donat el soscaire que la cosa pré; veyent tancada l'Escola Moderna; amenassada, ferida de mort la ensenyansa racionalista a Espanya; veyent a n'en Nakens inutilisat y a *El Motin* amordassat, he caygut en el compte de quines poden ser *les altes rahons* que haurán determinat la resolució recayguda en la qüestió de competència.

Al cap y al fi, ¿qué?—s' deuen haver dit. Si pera 'ls *sagrats principis de justicia* es precis condemnar a un complix y a un encubridor, lo mateix pot sentenciar a garrot y enviar a presirí un Tribunal de dret, que un Consell de guerra.

Y si per les contingències de la realitat s'imposés al fi d'eternals tràmits l'absolució de quelcòm innocent, féuloshi un nus a la cua, per aquelles fetxes a *El Motin* y a l'Escola Moderna.

YSART BULA

Tant y tant fa... tant

Prou. Arribar més enllà seria negarnos fins lo dret que té tot animal inofensiu a la vida tranquila. Hem provat més que deviem, que a Catalunya no es enveja ni egoisme lo que'ns guia, sino emulació, ganes de ser lo que les nacions avensades son. Fins avuy hem sigut fidels cavallers de la masía que sols serviren perquè'ns explotessen les forces materials posant com a penó lo sentiment fillal y tirantnos al carrer quan nostres esforços sobrenen ó quan nostra pensa podria contagiar als demés y contaminarlos ab ses idees.

Estima al pròxim com a tu mateix ens mana la Religió. Desgraciats d'ells que Catalunya posés en pràctica aquella teoria. La lley del Linchs fora poch, ni tenen prou ulls per veure lo mal que fan ni prou dents ab tot y esser cocodrills per mossegar tan fort que'ns prenguin fins l'aire essencial per la vida. Allà son molt ètics y aquí massa robustos. Contra l'arma de l'enveja hi ha la corassa de la ciencia y honradés. Apretéu, apretéu fort, no siga que s'escabulli y li quedin forces prou per xafarvos. Recordeus que les ferides verinoses se curen posanthi carn de la mateixa bestia. Que avuy nosaltres apreném aquella màxima tan certa de Petia: "Mira als contorns y sols t'hi veurás a tu mateix."

Y no fóra estrany que pensant, pensant diguessim com lo sabi: "Hic facet lepus," y passessim a la pràctica.

DALI

Una carta y una resposta

Barcelona 14 de Agosto de 1906

Muy Sr. mio: Aunque la cosa en si no tiene importancia alguna y máxime referida por un periódico de sus ideales, me tomo la libertad de enviarle los siguientes datos, aunque con ello me expongo a dos cosas, la primera beneficiosa para V. cual es refrescarle el ardiente entusiasmo que le ha producido la implantación de los omnibus automóviles en esta y que con tal calor pudiera serle fatal, y la segunda algo más molesta para V. puesto que le descornaria la colección de efemérides infundidos que publica en el núm. 127 de su TRALLA, correspondiente al día de hoy. Es el caso que desde 1900 a 1902 y durante un plazo de más de dos años corrieron en servicio regular 20 automóviles movidos por el vapor producido en hogares al cook y con capacidad cada uno para 40 personas, entre la estación de Cabra y Priego de Córdoba primero, extendiendo luego el servicio hasta Córdoba y Pueblos del trayecto. Estos automóviles en días de feria, fiestas ó corridas de toros, bien en Córdoba ó Cabra hacían servicio entre las estaciones y puntos céntricos de ambas poblaciones como así con los pueblecitos inmediatos, hasta que el dueño (natural según creo de las Provincias Vascongadas, no región) dada la carestía del combustible en el país de explotación, trasladó el servicio a una comarca del país de su nacimiento, donde supongo corren todavía. Ahora le aconsejo que no haciendo caso de los impulsos que por amor a la verdad y dados los sentimientos de nobleza, desinterés y buena fe que tanto distinguen a sus secuaces, se obstenga de publicar en su semanario la presente postal, idea que estoy seguro le habrá ocurrido al leer las anteriores noticias (bien fácilmente comprobables) pues con ello y a pesar de las anteriormente referidas cualidades que a muchos de sus compatriotas regionales distinguen, llevarían un serio disgusto al ver que no han sido los primeros en implantar tal adelanto como V. con ligereza les ha hecho creer. No le extrañe a V. el que dadas condiciones especialísimas de su situación en esta y las referidas cualidades que distinguen etc., etc., contra un adversario, aunque este sea leal, omita el firmar con mi nombre y lo haga solo con mis iniciales y rúbrica permaneciendo en cierto modo anónimo. De V. atto. S. S. y L. A. q. b. s. m.—B. B. Z.

Senor en sierto modo anónimo

Es una burla lústima que no zeya ustet en sierto modo persona... de muy conocimientos.

Porque si lo fuera no me diría esto del dalanto de los automóviles de Cabra; porque aquí en casa nuestra que no es la de ustet ni ganas, tambien an sirculado carruajes como los de Cabra ase muy años en Rosas, Figueras, Lérida y Balaguer, San Hilario y Hostalric.

Pero nozotros no nos hubimos dado pizto porque aquellos cotxes no llevaban a las corridas de toros como dise ustet es Cabra.

En cuanto alo que dise que no le publicaremos la postal ahora le aemos un feyo y se la publicamos para baldón de usía.

Se conoce que ustet es un probinsiano y no comprendo porqué dise que el señor de las Provincias no son Región y que los catalanes somos Regionales. Ya bax que V. es anti regional ó, ditxo dotra manera irracional.

Ustet debe ser un separatista vergonsante y por esto se esconde debajo del anónimo y esto es muy cobarde porqué esto ya lo aemos los catalanes. ¿berdat?

Ya sabe que pue le V. disponer deste su S. S. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. X. Y. Z.—Bebegeta.

Poste data.—Para que veva que está herrado, zepa que todavía nos descuydamos de desirt que en Girona fue donde se instaló el iluminado eléctrico antes que en Cabra y que en todas las probinsias de ustet.—Bale.

Els extraordinaris de LA TRALLA

Estém preparantne dos d'importants: un dedicat a la commemoració del 11 de Setembre de 1714, y un altre dedicat exlussivament a les DONES CATALANES.

Admeterém trevalls pera abdós extraordinaris, advertint qu'els del 11 de Setembre han de ser escrits ab relació a la lley de les juris; pera'l de les DONES CATALANES sols s'admeterán literatura, dibuix y música de Dones Catalanes.

No podém encare fixar la data del extraordinari de les DONES CATALANES.

Calendari pera 1907

Admetém trevalls, dibuixos, etç.

Nota: No s'admeten explicacions de crims.

Sobre un article de l' Anselm Lorenzo

El venerable apóstol de l'anarquisme espanyol, el senyor Anselm Lorenzo, dies endarrera va publicar en el *liberal* (aquest diari havia d'esser, diari centralista y governamental), un article titolat *El catalanismo y los obreros*, en el qual aconsellava als obrers catalans que senten els ideals autonomistes, que desertin de les seves files perquè dintre l' catalanisme hi figuren burgesos y gent privilegiada, y, per lo tant, els obrers no poden anar may de brasset ab els seus explotadors.

Ab les afirmacions que's permet fer en l'article de referencia qualsevol que no estigues al corrent del moviment autonomista que cada dia's va arrelant més en el cor del poble català, se creuria de bona fé lo que diu el senyor Lorenzo, aixó es, de que l' catalanisme sols es patrimoni de burgesos.

Aixó si ho hagués dit en Lerroux no'ns estranyaria (perquè al fi y al cap ja ho ha dit deu mil vegades en deu mil mtings), pero que ho hagi dit el Sr. Lorenzo, l'incansable propagandista de les reivindicacions obreres, l'home perseguit per les seves tendències socials, ens estranya molt, la vritat, perquè te de saber y entendre l' senyor Lorenzo de que l' moviment autonomista ó catalanista, no es patrimoni sols d'una classe privilegiada, sino que's una obra comunal perquè dintre d'ella hi figura gent de tots els estaments socials. Els ideals autonomistes, senyor Lorenzo, s'encarnan per complert al fons de l'ànima catalana. Per aixó hi arrelan.

Ja veu, donchs, el senyor Lorenzo quan equivocat ha anat al donar el seu crit d'alerta als obrers catalans, crit d'alerta que resultaria exòtic, perquè els obrers conscients, els obrers que pensen ab el seu cap y no ab el cap dels altres, els obrers que senten bategar el seu cor ab l'impuls d'aquels ideal progressiu, no'n farán cas dels consells del senyor Lorenzo, perquè la forsa de les seves conviccions es el millor conseller que tenen.

Lo censurable es que homes que's titulan defensors de la llibertat y del progrés (y entre aquets hi compto al senyor Lorenzo), neguin el seu concurs a una obra verament civilisadora, com es la causa que defensa avuy Catalunya.

Peró's comprén que l' senyor Lorenzo fassi causa comú ab els enemics de les aspiracions de Catalunya. ¿Per qué? Perquè l' senyor Lorenzo no va neixer en aquesta terra. Per aixó es un enemic d'ella. Y després hi ha encare un'altra rahó molt més poderosa. Y es de que 'ls seus ideals no van encaminats solzament pel be d'una regió, ni d'una comarca. Els seus ideals redemptors son més extensos, no's fixen ab aquestes pètiestes d'ideals raquitichs com fem els autonomistes, sino que les seves doctrines van molt més lluny.

Els arguments de l'article del senyor Lorenzo no poden ser més irrisoris de lo que son. Lota la rancunia que sent pel Catalanisme es perquè dintre d'ell hi ha burgesos que participan d'aquest ideal. Aixó no s'ho pot empassar de cap manera.

¿Y per aquest motiu va publicar l'article *El catalanismo y los obreros*? Si es aixís, donchs, també fora lògic qu'en Lerroux aconsellés a tots els obrers llibertaris de que desertessin del camp anarquista, pel sol fet de que dintre d'ell no hi faltan burgesos que tot y pensant anàrquicament, esplotan als obrers que tenen a les seves ordres.

Y, seguint aquesta teoria, el mateix senyor Lorenzo també podria aconsellar als obrers republicans de que desertessin del seu camp, pel motiu de que també hi ha burgesos (y molts vividors!) que ab la capa dels ideals republicans esplotan igualment als seus obrers y la bona fe del poble.

¡Vaya uns arguments que gasta l' senyor Lorenzo!

Pera demostrar les falses apreciacions en que incurreix el senyor Lorenzo, copiaré de l'article de referencia un final de paragraf que diu:

"... así estos catalanistas indigenas tienen por extrangeras y enemigos a cuantos viven en Cataluña sin haber nacido en esta región."

Verdaderament ens causa pena que l' senyor Lorenzo fassi aquestes afirmacions tant poch ajustadas a la veritat. El senyor Lorenzo sab tant be com nosaltres, ab els anys que fa que viu a Catalunya, de que tots els que no son catalans y venen aquí disposats ab el seu treball y ab el seu comportament social a dignificar aquest poble, lo que fa la sempre hospitalaria terra catalana es rébrels ab els braços ben oberts, com si fossin germans seus!

El que detesta Catalunya, y aborreix ab tota l'ànima, son tots aquets que venen de fora ab fins malvats, que'n lloch d'enaltirla la deshonran ignominiosament, y encare per més sarcasme, renegan de la terra y dels seus fills.

Contra aquets va Catalunya, però may contra els obrers, aquets eterns esplotats, que, ab

el desitj d'un millorament social, fugen d'altres regions esperansats de que aquí guanyaran ab la suhor del seu treball, el pa que pera viure els hi negan altres terres.

N. N.

Pera la comissió benèfica de la Unió Catalanista LA REIXA

Era quan va sortir el num. 91 de LA TRALLA que s'va publicar la repartició del sobrant d'una subscripció que s'obrí en nostre periódich pera pagar una penyora imposada per un governador, dependent del govern monàrquich.

Les 40370 ptes. de sobrant, se destinaren per meytat a la Escola Catalana Mossén Cinto y a la Entitat Nacionalista "Sang Nova", de Sans Hostafranchs, pera editar la controversia sostinguda entre En Pelegrí Llangort, company nostre exilat y En A. Quadras Fargas, de Mataró.

La serie de denúncies, processos, empresonaments, declaracions, y altres cosetes que subseguien a la publicació d'aquelles llistes de subscripció; l'amplitud d'idees que comensaren a veure en el Nacionalisme els que n'havien estat contraris fins aleshores; la germanor que comensà a regnar en aquella ocasió ENTRE ELS CATALANS DE COR; y totes les concauses que esdevingueren ab aquelles, varen retardar la publicació del follet de controversia qu'havia de repartir-se.

Un xich més tart, l'inesperat adveniment de successos que refermaren la verdadera unió dels que, essent,

fills de la terra catalana

devém desitjar, com deya En Clavé, *avans morir qu'esser esclaus*

feyen en aquell temps inoportuna la publicació de la Controversia.

Avuy la hermosa Solidaritat Catalana, la realisació de la aspiració de la Unió Catalanista, la que ha lograt—sense esforços, per naturalesa—fer comprendre a tots els Catalans que devém aplegar-nos per la defensa de la Patria contra ls seus constants enemics els centralistes (monàrquichs ó republicans, *centralistes*), avuy fóra encare més inoportuna la publicació de dita controversia per quant ella tendia solzament a demostrar que dins del Nacionalisme hi han de ser tots els que estimin per demunt de tot Catalunya, y aixó ho demostren els que ab sos escrits y ab ses paraules, y ab ses obres s'han posat a nostre costat.

Es per aixó que, d'acort les Entitats Nacionalistes "Sang Nova", de Sans-Hostafranchs, "L'Avenir", de Mataró, ab LA TRALLA, s'ha disposat donar a la Comissió benèfica de la "Unió Catalanista", "La Reixa", la quantitat de 20435 pessetes, meytat del sobrant de aquella subscripció.

Les Entitats que havessin obert llistes podran fer entrega de les quantitats recaudades a "Sang Nova", a "L'Avenir", a "La Reixa", ó a LA TRALLA.

Al felicitar-nos de que tinguin tant hermes destí aquelles quantitats, desitgem que pensin tots els catalans que l'benefici fi que persegueix y practica "La Reixa", quedaria limitat si tots no contribuïssin en la mida de llurs forces a la continuació d'ingressos.

Estém contents perque coneixém el goig ab que reberen la nova ls dignes individus de "La Reixa", quan els hi va comunicar son activíssim President, el bon amic y desinteressat company Soronellas.

Cops al bulto

Copiém de *El Diluvio*:

"Añoche hubo en nuestra Redacción una escena un tanto violenta."

Habíamos publicado por la tarde esta noticia:

"Un grupo de republicanos obsequió ayer al diputado D. Alejandro Lerroux, para patentizar su adhesión a su política personal. Asistieron numerosos correligionarios del Sr. Lerroux, quienes llenaron el local de la Casa del Pueblo. Se pronunciaron numerosos brindis, haciendo uso de la palabra varias señoras, todas las cuales pronunciaron frases de adhesión para la política personal del Sr. Lerroux. Este agradeció la muestra de afecto que se le tributaba, declarando que tiene alientos bastantes para seguir luchando hasta conseguir el triunfo de sus ideales."

Por la noche vino un matón, no sabemos si enviado por alguien, a pedirnos explicaciones por la transcrita noticia. No quisimos darlas por la forma incorrecta con que se pedían; pero el matón se salió de madre ante nuestra corrección y levantó la mano contra el compañero nuestro con quien hablaba. Este, ni corto ni perezoso, rechazó

—Bon pagés, bon pagés, qué tens?
—Qu'haig de tenir, lo de sempre, que mentre 'ls ministres s'están divertint a San Sebastian, jo estich ab l'aygua al coll.

—Has sentit, Lopez, lo que deya el pagés?
—Dios mio, que mal sufridos son esos catalanes! Diles que nosotros tambien estamos con el agua al cuello y no nos quejamos.

la agresión con energía y lo agarró para impedirle echara mano a una navaja que llevaba oculta. Después de esto le arroja mos de nuestra casa y nos quedamos con un garrote que enarbolaba aquel prójimo, contra el cual hemos presentado una querrela criminal ante el Juzgado. El bastón lo hemos puesto a disposición del mismo como cuerpo del delito.

Por ahora nos reservamos los comentarios.

Aixó deu ser el comensament d'una tanda. A veure quan ens tocará a nosaltres.

En Ramon Canals, diputat per Valls, ja saben qui es.

¿Per qué n'hem d'explicar res? La premsa diària s'ha ocupat prou de la actitud de aquell senyor...

Recordém, tantsols, que En Canals (dispensin: volia dir *en canals*, aixis ab minúscules com *el liberal*, *los sucesos*, etc.), es crigué articles a *nuevo mundo* que feyen la delicia dels catalans; y are ha fet com qual sevol lerroux que va donar 25 pessetes per la soli y es anti-soli.

Com que tots ho han explicat, sols hem de dir que *en canals* escriu al *diario de Barcelona*.

¿Veritat que ja n'hi ha prou ab aixó?

Fa un quant temps que en Lerroux té interès en dirse federal, pero may s'ha dignat en sos discursos fer la defensa del federalisme, ni tantsols explicar en qué consisteix pera facilitar sa divulgació.

Femho nosaltres per ell.

El Federalisme en l'ordre polítich proclama la institució a Catalunya d'unes Corts Catalanes, ab facultats absolutes pera legislar en tot lo referent a Catalunya, y d'una Constitució catalana feta segons la voluntat del poble catalá.

Proclama també la institució d'un Tribunal Suprem catalá, que falli en última instancia, tant en lo civil com en lo criminal, totes les causes que s'instrueixin a Catalunya; y en lo administratiu que siguin també catalans, ab absoluta autonomia, tots els organismes, inclosos els més superiors, tant de la Hisenda com de la Administració propiament dita.

Si en Lerroux fos federal, com are 's diu, hauria d'acceptar tots aquets principis y tots els demés que no detallém, y si els acceptava els hauria de defensar y propagar. Pero no fa res d'aixó, y en tots sos discursos sols ataca al Catalanisme y a la Solidaritat; poquíssimes vegades al régim monàrquich, y absolutament may al centralisme.

Els federals y ls catalanistes sí que'n parlen d'aixó en la premsa y en el miting; pero ell nó, perque no ho sent, perque 'ls procediments d'intolerancia y d'absolutisme son tan contraris de la llibertat y de la democracia, que no té més remey que cobrirlos ab la etiqueta federal pera que no's conegui la mala qualitat de la mercancia.

Per aixó nosaltres no creyém en el seu federalisme, perque may l'especifica, may el defensa ni may l'propaga.

Además, en Pi y Margall, com que era federal de cor, com que may havia intentat donar gat per llebre, diferents vegades havia fet notar en sos escrits la similitut entre'l programa federal y les aspiracions catalanistes, havent presidit més d'una vegada la catalaníssima festa dels Jochs Florals; y en aquest mateix setmanari hem publicat alguns fragments de son magnífich discurs quan va ser president dels de Vila-

nova y Geltrú, discurs que sembla escrit per un catalanista.

Pero en Lerroux deu tenir un federalisme especial; y dihem que deu tenir, perque may ni ell ni ls federalistes (?) del Districte segon, únichs que'l segueixen, ens han explicat quin era ni en qué consistia.

R. I. U.

FUETADES

Altra vegada el nostre company En Lluís Manau ha sigut distingit ab un premi en uns Jochs Florals. Tot aixó es el proluete del seu desvagamant en la solitud de la seva celda.

En nostre num. 125 varem dir que 'ls joves que posen lemes anti-centralistes tindrien un rétol fts per LA TRALLA. La veritat, es que LA TRALLA ajudarà a la tasca; nó que fem impresos dels que serán dits joves els que s'en cuydarán.

A Roma, ja han obert els ulls. Vegin:

«Roma.—Els sindicalistes revolucionaris publiquen un manifest condemnant l'incapacitat del grupo socialista parlamentari.

Ataquen l'idolatria que alguns obrers tenen per determinades personalitats quins mérits consisteixen en xerrar molt, dividir l'opinió del proletariat, pretextant un fals revolucionarisme».

Aquí, encare n'hi han que baden.

Els passatgers dels automòvils de La Catalana s'entusiasmen, apauixen, etc. Aixó ha estat considerat per un tal Sr. Giménez, regidor, com un insult als belgues del tranvia... demana que 's privi de que la gent s'entusiasmi.

Giménez, no t'emboliquis. Mira qu'en lerroux privant de pensar a les masses, en lópez privant de menjar al Passeig als obrers, en piñilla privant de circular els automòvils y tu privant a la gent d'aplaudir acabareu per fer el quarteto de la privacion ajena.

Y lograreu la privativa del continuo desafinar.

Malgrat el temps transcorregut, no sabem que l'ajuntament hagi acordat res respecte a nostra petició de cambi del nom de la Plaza de Palacio pel de Plaza de la República Cubana.

A la exposició de puntes d'Arenys de Munt, una senyora va regalar al governador un camí de taula. Els de la real de cazadores li volen regalar un camí d'allà dalt.

Son dues coses diferents: el camí de taula es el de les garrofes; el d'allà dalt es el de la cessantia.

A tu puerta planté un pino
y a tu ventana una parra
y al senyó dels Josepits
li han plantat una Campana.

D'ensà de Carnestoltes que no s'han donat asaltos.

A Tivisa comensà a despertar-se 'l sentiment nacionalista. Hi ha 'l propòsit de constituir una Entitat.

Molt bé; endavant; pro pensin que 'l Nacionalisme no es ni ha de ser un partit polítich, sinó un moviment social.

Al miting dels federals del districte segon, el president Masó va dir que, al entrar a les Societats catalanistes s'hi veu totseguit el tapete verde.

Lo que pot la afició: té gana 'l Sr. Masó y desseguida veu vert.

¿Qué potser es de la real de cazadores, senyor Masó?

No 'ns estranyaria perque 's veu que 'ls periódichs vestres may fan campanya contra la monarquia ni contra 'l joch.

Hoy ya puedes comparar
al liberal y el progreso:
el uno muriendo está
y el otro casi está muerto.

La regeneración:
«En el día de ayer, se celebraron 200 corridas de toros».

Y, ¡viva tu mare!
¡Viva!

En Redena se n'ha anat a Murcia.
En Delclot, er care no ha tornat del vistje allà dalt.

De manera que 'l día qu'ens assaltin, ens haurém de rendir ante la superioridad del número.

Los sucesos de Barcelona no tenen vida.
Está vist que lo dolent no arrela si no porta sava d'altres terres.

Saltant la corda:
¡¡¡Juli!!!

Un llegidor se queixa de que venguém el número 'l dijous portant que «surt el divendres».

No ho ha entés.

LA TRALLA está segura del demà.
No ho poden dir aixis els anti-solidaris sucesos, liberal, progreso y diário de Barcelona.

S'están morint els periódichs exòtichs al mateix temps que 's multipliquen els rétol de botigues, en catalá.

Ahir:
El alma en los labios.
Avuy:
El acta de un hilo.

Un nou cas, que 's diu fins de la llei de juris...

«A la plassa del Bonsuccés, no hi deixen tocar «Els Segadors».

Per excés d'original deixém pera la setmana entrant («i som vius») lo de la Real de Cazadores, Plimsquid y altres coses.

VIC. y ME.

Suscripció

pera una Bandera que onejará a la Catalunya de l'altra vessant del Pirineu, qu'envien les dones catalanes a Mme. de Haussy.

Suma anterior, 115'05 pessetes.

Quotes de 20 céntims

Teresa Victoria, Rosa Miró, Antonia Serrallonga, Julia Calvo.

Quotes de 15 céntims

Paulina Panés y Amat, Teresa Panés y Amat, Carme Fonollar, Mercé Fonollar, Dolors Bosch, Angela Montaner.

Quotes de 10 céntims

Bonaventura Vivés de Mibras, Mercé Mabras, Josepha Lluveras, Agna Pujol, Teresa Possiello y Permanyer, La Nostra que ja hi era. L'altra Nostra que també hi era, Adela Ramoneda, Isabel Bara, Ramona, Ramon Solsona.

Suma total: 117'85 pessetes.

Cartera de Comunicacions

J. Menéndez. Mercés. — Alerta, Mercés. — Centre Catalanista. Vendrell. Entregat a n'En Manau. Mercés.—J. T. Va en la secció de sucesos. — Jo En Fanals. Mercés.—C. B. y M. No s'en pot parlar.—D. A. Ja en parlem.—J. D. E. ben escrit; pró no hi creyém.—J. B. No pot publicarse la Memoria eterna.—R. S. No estém conformes ab lo de les provincies ni ab el final del seu article. D'alló que anomena no 'n volém saber res.—A. de B. Sí que 'l fem.—A. Vidal. El sol anunci de les funcions de género chico es suficient pera no entrar al teatre. Es campanya que s'ha fet moltes vegades. Aixó no vol dir que no hi torném.—Fuetayre Calellench. No té actualitat.—J. Tasi. Té molta rahó. Compendrà que rebém articles de sucesos a milers y no poden publicarse tots.—R. C. Creguí que no 's lograria.—A. G. Mercés.—Un pedregayre. Massallarch.—Llimó. Creyém que no afecta a Catalunya.—J. P. Anirà 'l 11 Setembre.—P. G. Vosté espanya massa y qui espanya, s'espanya.—E. T. Conformes.

AL COVE

J. B. G.—J. B.—A. H.—J. G.—R. M.—J. C. M. (Mataró).—Cisquet.—J. R. C.—J. S. P.—Menelich.—J. L. U.—J. C. S.—J. M.—S. P.—l'inxeta.—Remer.—G. P. R.—Sucesos.—Enriquet.—Joan P.—Joseph P.—Ll. M. T. V. y N. Hernández.—Republica-anarquista.—K. tó.—Ll. P.—Pozos y Payés.—11 anónims lerrouxistes.—Catalá republicá.—Un solidari.—Enrich J. y S.

A l'impremta a son torn
R. B. G.—C. F. S.

Imp. LA RENAISSANCE, Xuclá, 13, baixos